

3. Кондратенко Г.П. Ідеї духовно-естетичного виховання в українській філософсько-педагогічній думці та їх значення / Г.П.Кондратенко // Вісник ЛДПУ. Педагогічні науки. – 2002. - №8 (52). – С.124-128.

УДК. 159.922.72:37.01113-052:374(043.2)

ГАВРИШКО С. Г., БЕНЦА Я. В., ШПЕНИК І.,
Мукачівський державний університет

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ ПТНЗ

За роки незалежності українська система освіти пройшла ряд реформ, але жодна з них суттєво не торкнулась системи професійно-технічних навчальних закладів. Переведення ПТНЗ на фінансування за рахунок місцевих бюджетів, не призвело до оптимізації їх управління, а спричинило лиш зменшення їх чисельності. Загалом, до останнього часу в практиці та теорії виховання не приділялося відповідної уваги питанням щодо розвитку учнів ПТНЗ, зокрема інтелектуального. Це було пов'язане як з суспільно-політичною ситуацією, потребою влади на формування людини-виконавця, яка здатна виконувати запропоновані рішення, так і з об'єктивними фінансовими та матеріальними можливостями професійно-технічних навчальних закладів.

Слід зазначити, що успіх реалізації цих завдань залежить від багатьох складових, в тому числі і від того, наскільки розвинуті в особистості інтереси до творчого вирішення проблем, а також від сформованості позитивного ставлення до творчої діяльності.

Суттєва особливість інтересів полягає в тому, що вони є важливим регулятором життєдіяльності людини і знаходяться в тісному взаємозв'язку з іншими підсистемами, які здійснюють регуляцію творчої поведінки особистості [1]. Тому формування в учнів глибоких і стійких інтересів до творчої діяльності є однією з основних передумов становлення творчої особистості при підготовці майбутніх фахівців будь-якого профілю, розвитку вербального, практичного та творчого інтелекту, запорука запобігання безробіття на ринку праці.

Досягнення високих результатів у праці потребує від фахівця будь-якого профілю не лише загальної та професійної підготовки та здібностей, які відповідають особливостям професійної діяльності [2], але й наявності інтересу та позитивного ставлення до неї, бачення і прийняття її особистісно-розвивального потенціалу [3].

Аналізуючи ознаки за якими можна судити про те, що індивід виявляє інтерес до творчої діяльності перш за все слід вказати на допитливість, стійкий нахил до творчої діяльності, зацікавленість нею, читання відповідної літератури, систематичний перегляд інтерактивних мереж, які присвячені даному питанню, прагнення пізнати і розібратися в різних видах творчої діяльності та ознайомитися з особливостями використання творчих прийомів і засобів при вирішенні нестандартних проблем. Тобто, провідними

структурними компонентами цього процесу є: пізнавальна спрямованість, яка виражається в прагненні пізнати особливості творчої діяльності, проникнути в її сутність, пізнати основні творчі прийоми та методи вирішення складних нестандартних проблем; активно-вольові дії, які спрямовані на придбання знань, умінь та навичок в галузі творчої діяльності, досягнення позитивних результатів у творчих пошуках, в проблемних ситуаціях; емоційна забарвленість, що виражається в прояві радості від досягнутої мети та задоволення наслідками своєї діяльності в обраному напрямку [4].

Одним із основних показників, які свідчать про рівень сформованості в учнівської молоді інтересу до творчої діяльності є усвідомленість творчої діяльності. Під усвідомленістю розуміють осмислення особистістю значущості творчої діяльності для майбутнього та наявність бажання займатися нею. Саме показник усвідомленості демонструє рівень «зрілості» ставлення особистості до творчої діяльності, детермінує поведінку суб'єкта, є джерелом мотивації особистості. Наступні показники – це спрямованість інтересу до творчої діяльності, яскраво виражене бажання займатися творчою діяльністю та емоційна захопленість у процесі творчого пошуку при вирішенні різних нестандартних ситуацій [5].

Не менш важливою складовою розвитку інтелекту, є сформованість позитивного ставлення до інтелектуально напруженої діяльності. Аналізуючи результати психолого-педагогічних досліджень, нами була з'ясована система критеріїв, яка дозволяє визначити ступінь сформованості даного феномену, а саме: позитивне, нейтральне, або пасивне ставлення до інтелектуальної діяльності. Основними критеріями при визначенні цього феномену виступають: розуміння суттєвої характеристики мислення, особливостей перебігу інтелектуальної діяльності; потяг до засвоєння прийомів і методів неординарного вирішення будь-яких ситуацій; творча активність при досягненні кінцевої мети та потяг до самовдосконалення.

Таким чином, основна увага в процесі розвитку інтелекту повинна бути зосереджена насамперед на виявленні, розвитку і задоволенні інтересів і потреб особистості, які повинні узгоджуватися з потребами суспільства та сприяти формуванню позитивного ставлення до інтелектуальної діяльності. Тобто, одним з головних напрямків роботи педагогів з учнями ПТНЗ в умовах сьогодення є формування в них потягу до самопізнання, до активізації внутрішньої позиції щодо творчого вирішення проблем, які виникають у процесі життєдіяльності, об'єктивної оцінці своїх досягнень в різних видах навчальної та виробничої діяльності.

Література

1. Яблонко В. Я. Психолого-педагогічні основи формування особистості : навч. посіб. / Валерій Якович Яблонко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 220 с.
2. Зязюн І.А. Світоглядні пріоритети педагогіки / І.А. Зязюн // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. – Київ-Винниця, 2002. – С.10-16.

3. Психологія праці та професійна підготовка особистості / Під ред. П.С.Перепелиці та В.В.Рибалка. – Хмельницькій, 2001. – 330 с.
4. Основи практичної психології / Панок В., Титаренко Т., Рибалка В. та ін.. – К. : Вища школа, 1999. – 230 с.
5. Рибалка В.В. Психологія розвитку творчої особистості / В.В. Рибалка. – К. : Освіта, 1996. – 235 с.

УДК. 373.5.09:796(043.2)

ГАВРИШКО С. Г., КРЕЧКО В.,
Мукачівський державний університет

СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

На даний час відсутній системний підхід до організації роботи з фізичного виховання в школі, що вимагає необхідність розробки нових, адекватних вимогам часу і тенденціям розвитку суспільства, форм, засобів і методів фізкультурно-оздоровчої і позакласної роботи в закладах загальної середньої освіти [1].

Проблеми ефективності системи фізичного виховання учнівської молоді були предметом дослідження В.В. Григораша, Л.В. Волкова, О.С. Куца, Т.Ю. Круцевич, В. Г. Папуші, Б. М. Шияна та інших. Водночас в цій сфері залишається достатньо невирішених проблем. Зокрема, у забезпеченні ефективності організації і керівництва системою фізичного виховання у закладах загальної середньої освіти [2].

З огляду на це, визначення ефективної моделі управління системою фізичного виховання та шляхів оптимізації рухової активності учнів потребують подальших досліджень.

Аналіз дослідження ставлення до системи фізичного виховання у школі школярів та батьків показав, що більшість батьків і учнів позитивно ставиться до занять фізкультурою, але існує значна частка (25%) тих, хто не вважає систематичне виконання фізичних вправ корисними для здоров'я, тому що вони відволікають від основного навчання.

Разом з тим виявилось, що існує і така частина батьків (9%), які вважають фізичне виховання шкідливим для здоров'я своїх дітей і намагаються всілякими шляхами звільнити їх від уроків фізкультури.

Аналіз відповідей про організацію вільного часу учнів вказує на те, що більшість дітей віддає перевагу малорухливим видам діяльності, які несприятливо впливають на організм, викликаючи систематичну напругу.

Результати досліджень показали, що обсяг рухової активності у 69,4% опитаних учнів складає 3-4 години на тиждень і є недостатнім для дітей цього віку. Для підтримки на належному рівні всіх фізичних якостей необхідно 4-6 годин на тиждень, а для їхнього розвитку – 7-10 годин на тиждень.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>